

Národní
týden
manželství

Manželství v síti

Slovo úvodem

Rok se sešel s rokem a je tady opět Národní týden manželství (NTM), skvělá příležitost k rekapitulaci našich partnerských a rodinných vztahů.

Organizační tým NTM pro letošní rok navrhl, abychom se zabývali myšlenkou „manželství v síti“. Že netušíte, „co tím chtěl básník říci“? Pak vás srdečně zvu k promýšlení přednášek, které pro vás na dané téma připravila skupina křesťanských teologů a psychologů.

Rád bych jim tímto za jejich službu poděkoval a vám čtenářům popřál, aby jejich úvahy vhodným způsobem obohatily váš vzájemný manželský dialog. Zároveň bych vás chtěl povzbudit k tomu, abyste obsah přednášek směle sdíleli se svými přáteli, a to nejen na půdě vašich sborů (CASD), ale i mimo ni. NTM je totiž jedinečnou příležitostí k tomu, abychom laickou i odbornou veřejnost motivovali k většímu zájmu o instituci manželství, která poslední dobou prochází citelnou krizí.

Mistr Jan Hus ve svém kázání o zázračném rybolovu (L 5,1–11), který předcházal povolání Ježíšových učedníků, napsal: *Kazatel má hluboce znát Pána Boha, neboť dí Kristus Petrovi: „Vez na hlubinu.“ A když tak kazatel učiní, tehdy síť slova Božího vyvléče mnoho lidí z moře tohoto světa, to jest z pýchy, smilství a jiných hříchů... Držme se sítě Kristovy, abychom nezůstali v síti Děblově. Vypírejme síť lásky a zjišťujme tak, což jsme v minulosti zmeškali v milování Boha a bližního. Omyjme to slzami a svatým pokáním. Amen.*

Mgr. Radomír Jonczy
vedoucí oddělení adventistické služby rodinám
Česko-Slovenské unie CASD

Manželství v síti

Co je to síť? Je to mnohovýznamové slovo. Záleží na tom, koho se zeptáte. Zkusíte třeba rybáře a řekne vám, že je to pomůcka na chytání ryb. Zeptejte se hasiče a sdělí vám, že záchrannou síť využívá k záchraně osob, kdy jedinou možnou cestou záchrany je skok dolů. Když se zeptáte stavaře, dozvíte se, že síť představují veřejné rozvody elektřiny, plynu, vody, odpadů a třeba také telekomunikačních kabelů. Pokud se zeptáte zástupce obchodního řetězce, bez váhání sdělí, že síť je skupina obchodů jejich značky. A položíte-li stejnou otázku informatikovi, pak pravděpodobně upřesní, zda myslíte net či internet: net jako zastřešující název pro soubor technologií v softwarových produktech a internet jako celosvětový systém propojených počítačových sítí, ve kterých si uživatelé mohou vzájemně vyměňovat či sdílet informace.

Mají všechny tyto sítě vůbec něco společného? Snad ano – ve velmi zjednodušené podobě se jedná o jakási vlákna, jež jsou vzájemně propojena přes určité uzly a vytvářejí rozsáhlé tkanivo, ať už jde o zcela konkrétní hmatatelný materiál nebo virtuální kvalitu.

Když je mottem Národního týdne manželství pro rok 2020 *Manželství v síti*, jakou síť máme na mysli? Nedá mi to alespoň letmo nahlédnout do každé ze zmíněných oblastí.

Manželství v síti – jeden z pohledů může představovat síť jako **předivo vzájemných vztahů**. Uzly mohou připomínat jednotlivé klíčové oblasti života manželů a sílu vlákna a hustotu sítě zajišťují společné prožitky, komunikace a blízkost.

Manželství v síti může dále znamenat, že se v manželství mohou objevit problémy, které oslabují sounáležitost manželů, a pro bezpečí jejich vztahu je potřeba **natáhnout záchrannou síť**, která nedovolí, aby se vztah rozbil.

Manželství v síti s využitím metafory ze stavebnictví může znázorňovat **přivádění energie** a prospěšných podpurných zdrojů potřebných k životnímu fungování páru. Stejně důležité je však zároveň **odvádění toxických odpadů** – hrubosti, křivd, nedorozumění – kterých se vztah potřebuje zbavovat, nejlépe průběžně.

Manželství v síti dostalo s nástupem moderních technologií ještě další velmi významný bonus – zkrácení času, vzdálenosti, minimalizaci překážek.

Tak jako může mít *manželství v síti* ve všech předchozích přirovnáních kladný dopad, stejně tak může přinášet i nepříjemné důsledky – jako rybářská síť může představovat omezení a jistou svázanost, jako záchranná síť může předznamenávat neošetřené hranice a přehlížení obtíží ve vztahu. Přirovnání k nefunkčním inženýrským sítím naznačuje, že do vztahu neproudí potřebné formy, množství a kvalita podporujících podnětů, anebo také, že dochází k městnání nespokojenosti. Jednoho dne se vše nastřádané ozve a ohrozí fungování vztahu. A v neposlední řadě *manželství v síti*, ponořené do vesmíru elektronických médií a možností, může připravit vztah o jeho intimitu, o jeho autentičnost, o jeho jedinečnost. Protože více než kde jinde v manželství platí, že člověk vymyslel spoustu vynálezů ke zkrácení vzdáleností, ale pro vytváření blízkosti přece jenom potřebuje druhého člověka. Vše ostatní je náhražkou.

Manželství v síti ať je chráněné, ne lapené.

Manželství v síti ať je propojující, ne odpojující.

Manželství v síti ať je pevné a pružné, ale ne volné.

Mgr. Milena Mikulková
vztahová poradkyně, mediátorka
kouč, lektorka, spisovatelka

Abram a Sára v Egyptě. _____

Sít' potrhaná strachem, lží a sobectvím

Úvodní text:

Kniha Genesis 12,10–20

Je jen opravdu málo manželství v Bibli, o kterých bychom věděli tolik, co o manželství Abrahama a Sáry. A inspirativní je také proto, že na něm můžeme vcelku detailně vidět, co se děje, když součástí manželské sítě je i Hospodin. Abraham si svými činy vysloužil přízvisko Otec víry, byť v prvním příběhu, který o něm kniha Genesis vypráví po jeho povolání, to tak ani zdaleka nepůsobí. (Gn 12,10–20)

Perikopa o cestě do Egypta začíná lakonickým: „I nastal v zemi hlad.“ Věta je nerozvitá, takže ji čtenář může snadno přehlédnout. Následující text mu tudíž připomíná, že se jedná o informaci důležitou, a zopakuje ji: „...neboť na zemi těžce doléhal hlad.“ Hlad je hlavní motivací, proč Abram se svou ženou sestupuje do Egypta, „aby tam pobyl jako host“, tedy osoba s nevalným sociálním postavením, a hlavně nejistou ochranou. Jako téměř vždy ve Starém zákoně nám i zde vypravěč zůstává dlužen jakýkoli vhled do nitra jednajících postav, ale přesto se domnívám, že je namístě ptát se: Proč není Otec víry Bohem, kterému uvěřil, lépe ochráněn? Proč ihned po uposlechnutí výzvy k cestě mimo domovskou zemi nastane v zemi hlad? Nemá to snad být země oplývající mlékem a strdím? Jedná se o zkoušku?

Sestoupení do Egypta ovšem není jen zkouškou víry, nýbrž také zkouškou manželského vztahu. Abrama líčí text jako osobnostní typ, který předem spřádá v myslí katastrofické scénáře. Co by se asi mohlo stát? Předem očekává, že z milostného trojúhelníku, v němž figuruje atraktivní žena („jsi žena krásného vzhledu“), mocný muž (faraón) a slabý manžel (Abram), bude manžel odstraněn, aby nestál v cestě sexuální touze orientálního despoty. A tak vymyslí úskok: „...říkej, žes mou sestrou“, aby on sám nebyl chápán jako ten, kdo stojí v cestě nevyhnutelnému faraónovu chtíči.

Na první pohled se Abramovy katastrofické vize beze zbytku splní. Knížata informují faraóna o přítomnosti sexy cizinky a orientálního despoty splní svou očekávanou roli – nechá si Sára přivést do harému. Postbibličtí židovští komentátoři

nás přesvědčují, že Egypťané byli „černí, oškliví a plní chťiče“¹, takže se není čemu divit. Abramovi za ni faraón zaplatí velmi slušně, takže ten se zase tolik nezdráhá. Ovšem milostný trojúhelník se změní ve čtverec, když do příběhu zasáhne Hospodin. Raní faraónův dům „velkými ranami“, a byť nás text neinformuje o jejich povaze, vládci Egypta je jasné, že se vše děje kvůli Sáraji. Abramovi vyčte, že ho podvedl, a oba propustí. Abrama navíc se vším, co předtím za Sáráj dostal.

Pokud přistoupíme na výklad názvu této brožury, který síť chápe jako metaforu pro pouta, která mezi sebou manželé vytvářejí společnou láskou, společnými prožitky, společně zvládnutými obtížemi a opravují vzájemným odpuštěním, potom příběh o Abramovi a Sáraji a jejich sestoupení do Egypta je příběhem o věcech, které mohou takové jemné předivo drasticky poničit. První z nich je strach. Totiž jen zdánlivě byl agresorem, jenž brutálně vstoupil do manželské intimity, faraón. Text sice vše líčí poněkud odlišným způsobem, ovšem neviditelná vlákénka spojující síť se začala trhat již ve chvíli, kdy Abram svou ženu vyzval, aby říkala, že je jeho sestra, protože si chtěl zachránit vlastní krk. Strach často vede ke lži, což je další ničitel manželské sítě. A přestože je Abramův výrok fakticky pravdivý (podle Gn 20,12 byla Sáráj pravděpodobně Abramova nevlastní sestra – měli společného otce, ale různé matky), pak pokud jde o skutečný charakter vztahu, je to lež. A ta působí na neviditelná vlákna manželské sítě velmi destruktivně. Lež se sice jeví jako zdánlivě nevinné východisko z problematické situace, ale ve skutečnosti celou věc z dlouhodobého hlediska jen zkomplikuje. Připadá mi, že v mé kazatelské praxi je toto tvrzení téměř vždy pravdivé. (Promiňte, pane doktore Plzáku.)

Celý příběh má zdánlivý happy end, který však musí každému pozornějšímu čtenáři připadat minimálně sporný. Sáráj totiž přichází z harému vysvobodit jiný statečný hrdina než ten, který by měl. Poslední zbývající vlákénka vztahové sítě zachraňuje Hospodin. Kde byl Abram, když šlo o čest jeho ženy? Text nabízí velmi ironicky detailní výčet toho, co díky své ženě získal, a sice „brav a skot a osly i otroky a otrokyně i oslice a velbloudy“. Jako by pisatel naznačoval, že Abramovi se mnohem lépe zaplašovaly výčitky svědomí, když mohl počítat nově nabyté jmění. Příběh tedy identifikuje dalšího ničitele manželské sítě, a tím je zaměření na vlastní potřeby. V případě Abrama a Sáraje se tento ničitel projevuje primitivně materialisticky, ale nemusí to tak být vždycky. Pocit happy endu navíc umocňuje rabínský výklad, který tvrdí, že Boží zásah přišel ještě ve chvíli, než mohla být Sárájina čest jakkoli dotčena. Tedy? Pro Abrama to je vítězství na všech stranách.

Nečekaným kladným hrdinou celého vyprávění se mi vždycky jevil bezejmenný faraón. A to navzdory tomu, že faraón je v Bibli téměř synonymem pro záporného hrdinu. Tento faraón je podvedený a následně potrestaný, i když morální vina

leží na Abramovi. Faraón svou reakcí naznačuje, že by si Sáráj ani do harému nebral, kdyby věděl, že je to vdaná žena (v. 18). Jestli by tomu tak bylo, nevíme. Ale v mých očích je faraón nevinnou obětí a Bůh mu křivdí. Proč mu křivdí? Protože musí zachránit Sáráj, manželku muže, s nímž ho váže vzájemná smlouva a z něhož zamýšlí učinit velký národ. Navíc se zdá, že rány, které na faraóna dopadly, nebyly trvalého charakteru a vládce Egypta se z nich brzy vzpamatoval.

Abram nakonec z Egypta odjíždí nejen se svou manželkou, ale také s náležitým ziskem. Ovšem nenechme se mýlit. Morální vina za celou situaci leží na něm a vnější happy end neznamena obnovu sítě důvěry a intimnosti mezi manželi. Jistěže platí, že pokud by Hospodin nezasáhl, mohla by se vlákna manželské sítě přetrhat všechna. A jsem si jistý, že i s Jeho zásahem měli Sáráj a Abram před sebou mnoho hodin vyřikávání a hledání ztracené důvěry.

Velmi rád bych zakončil tuto svou úvahu ujištěním každého páru, který měl řádnou křesťanskou svatbu s požehnáním, že když půjde do tuhého, zasáhne z nebe neviditelný garant jejich vztahu, Hospodin, a vše za ně zázračně vyřeší. Ale už z dob antických dramát víme, že takový bůh by se nazýval *deus ex machina*, bůh ze stroje, a takový náš Bůh není, protože je Bohem živým. Poselství toho příběhu je pro nás jiné a vlastně velmi prosté. Jestli chceme, aby křehká vlákénka našich manželství vydržela, nebojme se (nebo se alespoň bojme spolu, protože společně můžeme strach přemoci), nelžeme si a nikdy nevyměňme štěstí toho druhého za vlastní potěšení. A budme opatrní, protože naše chyby se mohou opakovat i v další generaci.

Michal Balcar, M.A.

kazatel CASD, učitel na AT1

Houpavá rodina

Vzpomínám si, že jsem jako malý kluk kdesi poprvé viděl houpací síť a měl jsem velkou touhu vyzkoušet si, jaké to je natáhnout se do takové sítě a pohupovat se zavěšený třeba mezi dvěma stromy. Když jsem si později mohl toto přání splnit, zjistil jsem, že to zpočátku není vůbec tak velká zábava, jak jsem si představoval. Už jenom vylézt do houpací sítě totiž vyžadovalo značnou dávku zručnosti a motorických dovedností – a udržet se v ní se mi nějakou dobu zdálo na hranici mých fyzických možností. Chce to zkušenost a „grif“, aby si člověk mohl houpací síť užívat a neskončil zamotaný v provazech anebo přímo tvrdým dopadem na zem pod sítí.

Tak trochu mi na začátku připomínalo houpací síť i manželství. Novomanželé se na něj sice zpravidla těší (přestože ti opatrnější jej uzavírají někdy i s jistými obavami), ale dobře do něj nastoupit, dobře je rozhoupat a hlavně je pak dlouho udržet, v tom se ne všem a ne vždy daří. Když se do takové sítě nešikovně zamotáte, můžete si nakonec připadat trochu jako nákup v síťovce. (Tedy v síťové tašce, kterou pamatují asi spíše ti starší – ale s moderními trendy ekologického a bezobalového nakupování prý síťovky opět přicházejí do módy...) Ze síťovky bylo totiž obvykle poměrně obtížné cokoli vyndat ven a zejména menší a tvarově členitější předměty se dokázaly vmotat do provázků tak, že někdy vznikl i docela náročný hlavolam. Na druhou stranu to ale byla mimořádně praktická taška, protože se prázdná (a tudíž ve „smršťeném“ stavu) dala snadno schovat do jakékoli kapsy a v případě potřeby byla naopak zase připravena roztáhnout se do neočekávané velikosti a pojmout i značně objemný nákup.

Právě pružnost sítě je to, co manželství a rodina velmi potřebují – a co v sobě současně skrývá i určitá rizika. Ten, kdo své tělo dokáže přizpůsobit pružnosti houpací sítě, si může vychutnávat zážitek příjemného pohupování a kolébání. V opačném případě však zažijete nepříjemné pocity nestability, nebo přímo ohrožení. Stejně i manželství a rodina vyžadují jistou schopnost jedince přizpůsobovat se společnému soužití s dalšími blízkými lidmi – a je zjevné, že řada lidí se z tohoto svazku pokouší vystoupit, jestliže se rodinná síť nedokáže podle jejich mínění dostatečně přizpůsobovat jejich vlastním individuálním potřebám a očekáváním; mají pocit, že jim buď neposkytuje dostatečnou oporu, anebo že je naopak příliš omezuje. Co někoho chrání a drží, to jiného tísní a svazuje, a zatímco pro někoho je houpání uvolněním a relaxací, jiný je vnímá jako nepříjemné výkyvy, ze kterých mu není zrovna nejlépe.

Houpací síť je přitom zařízení dokonale odpovídající jedné z přirozených lidských potřeb, kterou známe od raného dětství – vždyť většinu dětí přece houpání uklidňuje. Naplnění základní potřeby bezpečí je zde navíc umocněno tím, že síť je zavěšena poměrně vysoko nad zemí – a proto ji indiáni používali právě kvůli ochraň před nebezpečnými pozemními živočichy (např. kousavými mravenci). Je ale nutné naučit se ji správně používat – tedy naučit se v ní správně „pobývat“. Znamená to učit se pracovat s vlastní rovnováhou, učit se synchronizovat rovnováhu s dalšími lidmi, kteří jsou s námi v téže síti, učit se ovládat dynamiku společného pohybu, podržet se, když někomu hrozí, že ze sítě vypadne – a někdy je dokonce nutné poškozenou síť společně opravit, aby mohla sloužit i nadále. V tom všem je myslím obraz manželství jako houpací sítě poměrně výstižný.

A je tu ještě jedna důležitá otázka: totiž na čem je ta naše manželská či rodinná houpací síť zavěšená. Kdo někdy zažil pád z houpačky pověšené na ztrouchnivělé větvi, ví, o čem je řeč. Manželské a rodinné vztahy visí především na společně sdílených hodnotách – a pro bezpečné přežití je důležité, aby to byly hodnoty dostatečně spolehlivé a pevné (asi jako pevně zakořeněné stromy nebo dobře postavené sloupy, mezi které stojí za to houpací síť natáhnout). Jako křesťan mohu jednoznačně doporučit hodnoty doceňované samotným Bohem. V Bibli je nacházíme představované různými popisy a vykreslované v mnoha obrazech i příbězích – a velmi výstižně jsou alespoň některé z nich přímo vyjmenované např. v Listu Galatským pod označením „ovoce Ducha“. Dočteme se tam, že k takovým hodnotám patří třeba láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost nebo sebeovládání. Když se nad nimi zamyslíte, sami můžete zvážit, jestli to má cenu právě na takové hodnoty vaše manželství a rodinné vztahy zavěsit. Z psychosociálního hlediska jsou to jednoznačně hodnoty, které udržují lidskou pospolitost a posilují rodinnou soudržnost (kohezi) tím, že umožňují vytvářet stabilní a pevné vazby mezi jednotlivými příslušníky sociální skupiny. Pak vlastně vzniká právě ona velmi pevná síť, jež dokáže i v kritických situacích udržet nejenom samotné manželství a rodinu, ale mnohdy také jejich blízké okolí. Přestože těmito hodnotami většinová společnost dnes možná spíše pohrdá, nejsou známy prakticky žádné podobné účinné alternativy – proto třeba i v obsahu etické (anebo prosociální) výchovy vyučované na některých školách nenajdeme v podstatě téměř nic jiného. Asi je to tím, že jejich garantem, udržovatelem a zdrojem je Hospodin, který člověka vytvořil a zná naše potřeby lépe než my sami.

Co popisují, znám i z vlastního manželství a rodinného života. I po pětadvaceti letech je to pro mě stále mnohem příjemnější zážitek než ono splněné dětské přání vyzkoušet houpací síť spatřenou někde u kamaráda. Ovšem v některých okamžicích

cích nebylo úsilí potřebné pro udržení dobrého života v manželství a rodině o mnoho menší než moje dětské úsilí udržet se a pohoupat se v té vysněné houpací síti.

Jsem naprosto přesvědčený, že rozhodující vliv na kvalitu a trvanlivost manželství a rodiny má právě ta touha a chtění. V manželství samozřejmě nestačí, aby toužil a chtěl pouze jeden – musejí chtít oba (a v početnější rodině všichni). Jenom pak může být manželství pro partnery (a rodina pro své členy) více relaxací než utrpením. A přestože se člověku toužícímu po odpočinku může houpací síť zavěšená mezi stromy nebo kůly zdát jen vratkou, nestabilní nebo dokonce nespolehlivou náhradou pevné komfortní postele, nemálo lidí na této planetě už ocenilo její přednosti v situacích, kdy naopak jakkoli pevné a na zemi postavené lůžko nenabízelo právě bezpečné a pohodlné spočinutí. Stejně tak je to i s manželstvím – nenechme si proto namluvit, že je už nemoderní, nefunkční a dávno překonanou institucí, která nemá postmodernímu a postfaktickému člověku co nabídnout. Je to totiž spíše dar, ke kterému se jen potřebujeme naučit správně přistupovat.

PhDr. Josef Slowík, Ph.D.

*speciální pedagog
vysokoškolský učitel
lektor, poradce*

Nejkratší manželství v Bibli. — Chráněné, nebo lapené?

Úvodní text:

Kniha Soudců, 14. kapitola

Poté, co jsem prošel texty o všech manželstvích v Bibli, uvědomil jsem si, že mnoho z nich nebylo funkčních. Nutno dodat, že to byly snad jen výjimky, které bychom si rádi vzali jako svoji inspiraci. Samotného mě to velmi překvapilo. Možná bychom chtěli právě v tomto týdnu vzhlížet k těm manželstvím, která by nám mohla být vzorem. Já jsem však vybral jedno z nejkontroverznějších manželství, které nevydrželo ani do konce svatební hostiny. Asi už tušíte, kam mířím. Ano, jde o Samsona a Pelištejku z Timnaty.

Na konci 13. kapitoly se dovidáme, že chlapec rostl a Hospodin mu žehnal. Mimo chodem – já bych si Boží požehnání představoval jinak... Hned první příběh, který pak můžeme číst, nás vtahuje do situace, kdy se nám Samson zamiloval „mimo svůj revír“. Vybere si pohanskou dívku a jeho rodičům se to samozřejmě nelíbí. Nejen z toho důvodu, že to bylo pro Izraelce zapovězené (Dt 7,3.4), ale uvědomovali si zvláštní účel, pro který byl jejich syn povolán. Možná že bychom to mohli zdůvodnit i tím, že byl Božím zasvěcencem (Sd 1,7), a tedy pro ostatní izraelské chlapce vzorem. Jenže nám do toho stylu uvažování nezapadá dovětek, který čteme ve 4. verši: „Otec s matkou netušili, že je to od Hospodina.“ Samsonovi se Pelištejka zalíbila zřejmě proto, aby se díky ní dostal snadněji na kobytku nepřátelům (Pelištejcům), kteří Izrael ohrožovali, a dokonce nad ním vládli (v. 4). Ale to je trochu jiný příběh.

Samson zde vystupuje jako umíněný mladík, který si nedá říci. Dvakrát během krátkého úseku čteme (v. 3 a 7), že v Samsonových očích byla vyvolená dívka tou pravou. Samsonovi rodiče věděli, jakým nebezpečím je pro izraelského muže pohanská žena, ale podvolili se jeho přání, a tak se po krátké době vydávají do Timnaty vyjednat sňatek.

Samson má příležitost poznat ještě o svatební hostině, jak pochybná byla jeho volba. Žena, kterou pokládal za „tu pravou“, se přikloní na stranu svých přátel a postaví se proti vlastnímu muži.

Když děj hodně zkrátím, už čtvrtý den na svatební hostině se novomanželka snaží ze Samsona podvodem vylákat odpověď na hádanku, kterou dal hostům

(družbům). Ti se vsadili se Samsonem o 30 košil a 30 svátečních šatů. Na konci svatby by tedy při prohře museli odejít s ostudou jen ve spodním prádle, a to se jim samozřejmě nechtělo. Ve verši 16 vidíme, jak se ho žena snaží citově vydírat a dává nepokrytě najevo, že blaho pelištejských mužů je pro ni cennější než stabilita a budoucnost jejich vztahu. Naléhala tak neodbytně, až jí odpověď po třech dnech prozradil. Celá slavnost skončila fiaskem, Samson se vrací domů a jeho ženu pak dostal jeden z jeho družbů (v. 20).

Tento týden hovoříme o manželství v síti. Toto téma můžeme pojmout jak z pozitivního, tak i z negativního hlediska. Z pozitivního pohledu bychom mohli zdůraznit potřebu vztah chránit, pečovat o něj a rozvíjet ho. Na druhé straně ale víme, že se ve vztahu dříve nebo později vyskytnou problémy, které je třeba řešit, ideálně jim předcházet. Pro bezpečí našich manželství je tedy potřeba natáhnout záchrannou síť, která nedovolí, aby se vztah rozbil. Aby do něho vnikl někdo další, popřípadě něco, co by vztah ohrozilo.

Samson od začátku vyprávění působí jako zázračné dítě. Izrael je podroben Pelištejcům, avšak on v několika popsanych epizodách Pelištejce pobíjí a brzy se stává vůdcem Izraele. Samson soudil Izrael 20 let (Sd 15,20), ale příběhy, které popisují jeho život, jako by nahrávaly tomu, že se neustále ocitá v nějaké síti. V síti žádostivosti až chtíče, pomsty, ohrožení života, intrik nepřátel, podvodu a lži. Žádný z jeho vztahů – ani první, ani druhý (Sd 16,4) – moc velkou naději na přežití neměl. Samson se hned zpočátku ocitl v síti citového vydírání. Asi si nemusíme zdoluhavě vysvětlovat, že vztah, který není založen na důvěře, nemá příliš velkou budoucnost. To je silná myšlenka právě ze Samsonova života, která souvisí s tím, jakým způsobem navazoval vztahy.

Samson byl velký silák, který neměl – nejen ve své době – konkurenci. Přesto, i když byl silnější než kdokoli jiný, byl nakonec přemožený. Ta nejbližší osoba, která ho měla chránit, zásadně přispěla k tomu, že byl doslova lapen a ocitl se v řetězech. Byl ostříhán, oslepen a skončil jako bídný otrok ve mlýně (Sd 16,21).

Nechci zde rozebírat, zda úkol, který Bůh vložil na jeho hlavu, splnil zcela nebo jen částečně. Samson byl obdařen v mnoha ohledech. Byla to však jeho nezřízená sexuální touha; život, ve kterém jednal velmi živelně, bez řádu a pravidel; a do třetice využívání obdarování a charismatu, aniž by měl vytvořený pevný systém hodnot, co mělo neblahý vliv na jeho život. Samson měl skvělé předpoklady, které dokázal neskutečně promarnit.

Hovoříme zde o našich manželstvích a já bych rád, abychom pochopili, že každé z našich manželství je obdarováno skvělými dary. Možná že jsme si jich ale přestali všimnout, oceňovat je a rozvíjet. Jsme těmi, kteří přispívají k tomu, že je náš

vztah chráněný, nebo nám ze vztahu někudy uniká energie? Ztratili jsme schopnost sdílení a intimity, nebo jdeme dokonce cestou porušování smluv, závazků a jistot, které jsme si slíbili? Možná řešíme stále stejné spory, které nás zatěžují a unavují. Neumíme docenit servis, který nám partner poskytuje. Bojíme se jeden před druhým otevřít a raději si chceme žít „svobodně a spontánně“, protože v tom vidíme hlavní hodnotu života. Nebo chceme naše vztahy chránit a pečovat o ně?

Hovořte spolu o tom, co nabourává vaši ochrannou síť v manželství. Může to být nezájem jednoho o druhého, množství práce a povinností, neochota být pro partnera pravdivým (čitelným). U mužů to může být nevládnutý hněv, pokušení pornografie, u žen potlačené emoce, sdílení důvěrných záležitostí z manželství s kamarádkami (stěžování si na manžela) nebo vyzývavé jednání. Muži mohou zapomínat na romantiku ve vztahu, projevy lásky a „opečovávání“ ženy. Naopak ženy, které to se svým mužem vzdaly, už mu neumí vyjádřit, že je chlap, že si ho váží a jsou na něj hrdé. Udělejte si čas na rozhovor a popovídejte si o tom. Případně si stáhněte test „Miniaudit vašeho vztahu“ (materiál č. 14 na stránkách: <http://mss.casd.cz/kd/?otevrit=materialy>), každý zvlášť si ho vyplňte a pak můžete o výsledcích diskutovat.

Učiňte nějaký nový krok, který od tohoto týdne začnete ve vašem vztahu opět realizovat. Věřím, že nechceme být manželstvím lapeným, ale chráněným. Takovým, které Bůh zamýšlel na samém začátku.

Martin Žůrek, B.Th.

kazatel CASD

*vedoucí oddělení adventistické
služby rodinám při MSS CASD*

Zamotaná síť _____ mezigeneračních vztahů

Asi před třemi dny jsem nedlouho po sobě mluvil se dvěma ženami. Starší z nich měla dvě dospělé děti, relativně úspěšné, ze kterých ale nebyla nadšená. Její syn měl jednu dceru s trochu prapodivnou ženou. Na dceru byl upnutý a kvůli ní nebyl schopen ženu opustit a založit si rodinu s nějakou normální ženou. Trochu to připomínalo film Čas sluhů. Dcera stejně jako syn pracovala, takže v tomto ohledu bylo vše v pořádku, ale patřila zase mezi ty nerozmnožitelné, úspěšné, krásné mladé lidi s přechozenými vztahy. Jinými slovy: matka těchto dvou dospělých lidí zřetelně trpěla nedostatkem vnoučat i dětí. Syn i dcera jí dělali vrásky na čele a bylo vidět, že myšlenkami na ně tráví opravdu až nezdravě mnoho času. Ani ji nijak zvlášť nepotěšilo, když jsem ji ubezpečoval, že přes to všechno patří mezi ty, kterým se říká „úspěšný rodič“ – obě její děti chodí do práce.

Druhá žena byla o 15 let mladší a trpěla zcela opačným problémem. Měla již tři děti a najednou zjistila, že je těhotná. Nenáviděla proto manžela, který si chtěl dítě nechat, a měla pocit, že byla „znásilněna“, že ji osud tlačí do cesty, která opravdu není její.

Napadlo mě, že bych obě ty ženy seznámil, aby ta, co má pouze dvě děti, mohla povyprávět té s třemi malými dětmi, jaké to je za 15 let, když jsou najednou děti z rodiny pryč, člověk má před sebou třicet let života a neví, čím je zaplní, protože vydělávání peněz ho v tom věku moc nevzrušuje. I to tzv. užívání si je poněkud prázdně jalové, pokud musíte jen sami, bez vnoučat „čučet“ na Kokořín či jinou pamětihodnost. My psychologové však takto jako seznamovací kancelář nefungujeme.

Jak tedy zprostředkovat mladší ženě či dospělé dceři zkušenosti, které je pravděpodobně budou stejně tížit za 15 či 30 let? Tomu, o čem se nyní bavíme, se říká transgenerační zpětná vazba. Díky ní si ti rozumnější z mladší generace dokážou tak trochu představit, jak budou uvažovat za pár dekád. Dobře to ilustruje následující situace z jedné rodiny: Syn se svým životem není moc spokojen, otec se svým synem taky ne, ale zkušenost otce říká: „Stejně je dobré se oženit a mít dál děti.“ Otec se liší od syna vcelku jen tím, že jde životem o 20 až 30 let dříve, proto je mu schopen zprostředkovat to, co si syn sám ve svém věku nedokáže představit – totiž pohled na život a hodnoty, které pro něj budou důležité za třicet let.

Za mé generace byl problém, že se díky blahobytu a digitálním médiím dramaticky posunul věk prvorodiček – přibližně z dvaceti na třicet let. Naše generace tedy

procházela tím, co moji rodiče vůbec neznali, a to byly přechozené vztahy. Proto si naše generace myslela, že jsme mnohem chytřejší než ta generace před námi. Co nám mohou radit, vždyť dnes je všechno jiné! Jenže ono to nebylo až tak jiné, ono to bylo jen o pár let posunutě a mělo to následky, o kterých nikdo ani netušil.

Tím hlavním je masivní rozvodovost kombinovaná s nedostatkem dětí v pozdní dospělosti a stáří. Nedostatek dětí je trauma, o kterém se většinou moc nahlas nemluví, podobně jako o neplodnosti či nepovedených dětech. Tímto postižení jedinci jen tiše trpí, ale bolest se zakrývá, protože lidé mají potřebu si před okolím budovat obraz neohroženého člověka.

Nedostatek dětí

Až budete ve větší společnosti, řekněme 20 lidí, zkuste si udělat tento jednoduchý test: Vezměte si notes a každému položte dvě otázky: Kolik dětí máte? Kolik jste si jich přál mít? Odpovědi si запиšte (viz obrázek).

<i>Kolik dětí máte?</i>	1	3	3	1	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	0	0	3
<i>Kolik dětí jste si přál?</i>	2	3	4	2	2	3	4	4	2	3	3	3	3	4	1	3	3
	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)	(2)	(1)	(1)			(1)	(1)	(3)			

17 účastníkům kurzu chybí 16 dětí. Ani jeden nemá dětí více, než si přál.

Zdroj: www.klimes.us

Na tomto obrázku je příklad jedné skupiny dospělých. V průměru v ní vycházelo jedno chybějící dítě na člověka. Jen vzácně nacházíme lidi, kteří říkají „chtěla jsem dvě a mám čtyři“, ale běžně nacházíme věty „chtěla jsem tři a nemám žádné“. Teoreticky by měl být stejný počet těch, kteří říkají, že mají více dětí, než si přejí, jako těch, co říkají, že jich mají méně. Tato asymetrie jako každá jiná systematická chyba nám tedy napovídá, že máme co do činění s životní iluzí, totiž že lidé neumějí zacházet s antikoncepcí či s tzv. plánovaným rodičovstvím. Tak dlouho plánují, až prokoučují celou svou rodičovskou identitu.

Tuto iluzi provází křečovitě lpění na přesném počtu dětí. Jedno je tragicky málo, dvě jsou přesně, co chci, tři jsou tragédie, takže musím jít na potrat. Podobně malou toleranci vidíme v čase. Život mladé ženy se skládá ze dvou modliteb. Do třiceti je to: „Pane Bože, hlavně ať nejsem v jiném stavu!“ Pak je tak půl roku pauza

kolem svatby a zanedlouho začíná druhá modlitba: „Pane Bože, ať už konečně jsem v jiném stavu!“ V prvním období se dítě bere jako tragédie a chodí se na potraty. V druhém období jsou tragédií potraty a za to, co se v prvním období zabíjí, dávají lidé miliony. I zde bychom potřebovali transgenerační zpětnou vazbu, aby ti starší preferovali těm mladším, že je lepší mít děti dříve, ba jich mít i více, než jsme si přáli, než nemít žádné či jich mít méně, než si přejeme. Zkušenost říká, že víc bolí nemít děti, než jich mít o pár více.

Nepovedené děti

Možná ještě horší než nemít žádné dítě je zažít totální výchovné fiasko: dvacet let investujete veškerou svou energii do dětí, o které pak přijdete. To dnes většinou neznamená, že umřou, ale že se nějak nevyvedou. Na ztrátu dítěte jsou rodiče ještě méně připraveni než na neplodnost a tuto oblast hlídají mocné psychické obrany, jmenovitě popření a vytěsnění. Pokud někdo o dítě přijde, okolí to interpretuje jako jeho vinu s tichým bláhovým dodatkem: To by se mně stát nemohlo.

Existuje zajímavá jazyková asymetrie. Zamyslete se: Jak se říká dítěti, které přijde o rodiče? Ano, to víme všichni – sirotek. Dobrá, ale jak se říká rodiči, který přišel o dítě? Zde jsme s rozumem v koncích, protože rodiči, který přišel o dítě, se říká rodič. V dřívějších letech každý rodič přišel o nějaké dítě, a tak neexistovala jazyková potřeba zavést nový termín. Tato kuriozita nám připomíná, že na ztrátu dítěte je třeba být připraven.

Statistiky jsou v tomto směru dost tragické... Opět si vezměte diář a obejděte si společnost s dotazy: S kolika lidmi z vaší primární rodiny (tatínek, maminka, sourozenci) máte velmi narušenou až zcela přerušenu komunikaci? Výsledky ukazují, že kolem třiceti procent dospělých synů se vůbec nestýká se svým biologickým otcem. Je tedy třeba počítat s tím, že pokud máte naprosto bezproblémové, funkční manželství, nevyvede se každé desáté dítě. Jestliže žijete v zátěžových podmínkách, tzn. procházíte rozvodem nebo máte děti v pěstounské péči, přijdete o třetinu až polovinu dětí. Při vysoce konfliktních rozvodech je to ještě více než polovina dětí, a to z naprosto logického důvodu: Každý, kdo takový rozvádějící se pár potká, se musí rozhodnout, na čí straně bude. To se týká i dětí, i ty se musejí rozhodnout, zda budou s tatínkem a zavrhnou maminku, nebo naopak (oidipovský komplex; odcizený rodič). Není dovoleno být neutrální. Proto děti v těchto rodinách, podobně jako v pěstounské péči, dospívají a opouštějí rodinu záhy po pubertě a často zavrhnou oba rodiče či se od nich odcizují.

Před rozvodem stačí jeden vysavač, po rozvodu je třeba přikoupit druhý. Jak se přikupují děti? Válkou o děti? Válka o děti má právě opačný efekt – o děti přijdeme, a k tomu nejsme schopni si pořídit další. Výsledkem je samota nebo samota s bonusem, které se říká mamahotel, tzn. že krmíme jedno jediné, zkrachovalé dítě v rezervaci.

Transgenerační zpětná vazba neboli morálka

Těmto zkušenostem, které předává starší generace té mladší, se dříve říkalo morálka. Byly to návody, jak si nezničit život: Nelhat, nekrást, nebýt nevěrný... Ano, morálka se poněkud pozměnila, ale tím spíše potřebujeme pro mladé lidi návody, aby nedopadli tak, jak dopadá naše nabubřelá generace – s milionovými majetky, které nemáme komu předat, se postupně jako kabanos suneme do léčeben, LDN a hospiců, kterých je málo a podmínky v nich rozhodně nejsou lákavé. Jedno, maximálně dvě děti nejsou psychicky připravené na péči o stárnoucí, z poloviny rozvedené „páprdy“, od kterých bývají navíc zhusta psychicky odcizené.

Na jednu stranu tato ateistická společnost vyznává evoluci, na druhou stranu se evolučně rozhodně nechová. Evoluční standard byl vždy – lovci, sběrači, starověk či středověk – 3 až 4 děti na pár. Dnes máme 1,3 dítěte na ženu. To nejsou jen čísla, to jsou osobní tragédie, které vznikají jako na běžícím pásu a postihují desítky procent populace. Proto i když jistě nesouhlasíte s každým slovem, co jsem zde napsal, musíte se někdy zastavit a odpovědět si na otázku: Jakou transgenerační zpětnou vazbu by naše generace měla předávat té mladší, co přichází po nás, aby se alespoň někteří z ní vyhnuli všem těm hloupostem, které jsou charakteristické pro dnešní dobu?

PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D.
psycholog, rodinný poradce

Rodina v síti

Úvodní text:

1. kniha Samuelova 2,27–30

Když si představíme síť, většinou se nám vybaví mořské pobřeží, pohled na nekončnou vodní hladinu, křik racků a rybářské bárky. Na každé lodi je pak složená síť, připravená pro nový lov. Síť je mnoho druhů a jsou vybrané tak, aby nepoškodily úlovek, ale znemožnily mu únik na svobodu. I v mezilidských vztazích se objevuje mnoho druhů sítí, které způsobují, že člověk nedozraje v odpovědnou a přitom svobodnou osobnost. A po celá staletí můžeme na straně jedné pozorovat působení sítě autoritativního, tvrdého omezování, a na straně druhé sítí anarchie, bezbřehosti, nedůslednosti nebo volnosti. Může se sice zdát, že mluvit o „síti volnosti“ je protimluv, ale každá anarchie bez rozumných hranic se po čase pro jejího původce stane sítí, do které se sám chytí. Jestli je v současné době více autoritativního projevu nebo volnosti, ať zváží každý sám. Aktuální jsou tyto krajnosti zvláště ve vztahu mezi partnery a ve vztahu rodičů k dětem. Jisté je, že v životě jednotlivých lidí i celých národů se dějiny extrémů odehrávají způsobem „od kandelábru ke zdi, jako opilec“, jak konstatoval T. G. Masaryk.

Zastavme se při uvažování nad sítí anarchie a bezbřehé volnosti u rodiny staré více než 3100 let. V době národního neklidu, nejistoty, politických sporů, migrace pobřežních národů a Aramejců, kdy Egypt, Babylon ani Asýrie nevládly pevnou rukou, žil ve městě Sílo kněz Élí, jenž svým synům Chofnímu a Pinchasovi také nevládl pevnou rukou. Élí jako velekněz Izraele projevoval úctu k Bohu, byl poctivý při bohoslužbě a věrně sloužil všem lidem, kteří přicházeli uctívat Hospodina do svatyně. Jeho synové, nástupci v kněžském úřadu, však nerespektovali platná nařízení pro bohoslužbu, rádi přijímali od lidí dary, jež nebyly určeny jim, okrádali poutníky, kteří přicházeli do chrámu, a dokonce měli poměr se ženami, které do svatyně přicházely sloužit. Lidé si proto přestávali vážit obětních služeb a začali zlehčovat kněžský úřad. Élí jako znalec zákona věděl, že služebníci, kteří by takto znesvěcovali svatyni, musejí být vyhlazeni. Sám se ale obával vystoupit proti vlastním synům. Až v době, kdy zestárnul a stížnosti na službu v chrámu zesílily, oslovil syny a vytkl jim, že vedou lid ke zločinům a nepravosti. Mladí muži si však z napomenutí nic nedělali, protože na své cestě vydírání a obohacování již zašli příliš daleko. Tehdy přišel k Élímu Boží posel a řekl mu: „Proč ve své chamtivosti znevažujete oběti v chrámu a přivlastňujete si dary, které vám nepatří? Svým synům jsi prokazoval větší úctu než mně a nechal jsi je i sebe ztloustnout z obětí,

kteří lidé přinesli. Tvůj rod vyhladím a ty odejdeš v pláči." A přesně tak se následně stalo. Synové naráz zemřeli, truhlu s Božím zákonem ukradli nepřátelé a tlustý, slepý, truchlící, devadesátiosmiletý Élí, když se dozvěděl, co se stalo, spadl úlekem ze židle, zlomil si vaz a zemřel. (1Sa 1.–4. kap.)

Jaký byl tedy vlastně Élí člověk? Je představen jako Boží muž, který ví, co je správné, a který se nedopouštěl nepravostí a zločinů, které činili jeho synové. Při jejich výchově byl ale příliš benevolentní a poskytl jim velký prostor, aby mohli dělat to, co se jim líbí. Takový výchovný přístup je v počátku velmi pohodlný. Není třeba se starat, co děti dělají, na co se dívají nebo s kým se stýkají, a rodiče se mohou věnovat práci nebo své oblíbené činnosti. Taková svobodomyšlná, chaotická rodina může svým členům v počátku vyhovovat, je však jen otázkou času, kdy některý její člen začne zkoušet posouvat hranice a ovládat ostatní. Protože ale rodiče nedokázali svým dětem nastavit mantinely, je nepravděpodobné, že by nyní byli schopni čelit rozpínání svého dítěte, které se učí vydírat své živitele. V počátku technikou prosebných očí, později propracovanou psychologií na základě zkušenosti za kým jít, kdy jej oslovit pro uspokojení svých potřeb a v dospělosti klidně použijí i násilí.

V našem příběhu se otec svým synům nepostavil, a dokonce z jejich způsobů odírání prostých věřících přijímal tělesný užitek. Jinak by mu nebylo vytýkáno, že ztloustl z přinesených darů poutníků, přicházejících do chrámu. Když nebeský posel vyjádřil, že znevažují oběti, a použil v oslovení množné číslo, musel si Élí jako velekněz uvědomit, že odpovědnost za službu ve svatyni leží na něm. Ani jej nenapadlo poukazovat na syny, se kterými si neví rady, nebo se vymlouvat, že on tak nečiní, ale příčinou jsou ti druzí. Jak často jsou lidé schopni svalovat vinu na partnera nebo na školská zařízení. Ovšem jako nenapadne revizní technika svalovat odpovědnost za schválené nefunkční zařízení na dělníky nebo stavbyvedoucího za špatně postavený dům na své podřízené, tak se rodičům nepodaří zprostit odpovědnosti za nezdárné děti. I když se mohou vymlouvat na genetiku, učitele nebo vliv kolektivu, stále největší formativní působení spočívá v jejich výchově.

Když jsou děti malé, musí jim být jasné pravidlo „smíš – nesmíš“. A k tomu je třeba, aby oba rodiče byli důslední a aby také, když jeden nesouhlasí s výchovnou metodou partnera, toho druhého před dětmi nepodrazil, ale vždy (byť se skřípajícími zuby) zachoval jednotu. Teprve o samotě pak mohou manželé řešit, jak sladit své odlišné názory.

Každý rodič ví, jak děti dokážou mistrně využívat rozdílnosti v postoji otce, matky nebo i prarodičů. Naše ratolesti potřebují jasné hranice, a i když se tváří, že jim volnost vyhovuje, stanovená pravidla, řád podávaný s láskou, omezení i práva, která se týkají všech členů rodiny, jim poskytují jistotu v přítomnosti i neocenitel-

nou přípravu k sebeovládání v budoucnosti. Když jsou děti větší, je třeba jim stále více vysvětlovat, proč jsou taková pravidla užitečná a proč jsou stanovena právě v té či oné podobě. Ostatně na změně pravidel se mohou jako členové rodiny podílet také, protože pravidla platí pro všechny, nejsou směřována pouze ze strany rodičů k dětem a také s věkem dětí i změnami, kterými rodina prochází, se mohou měnit. U dospívajících dětí se pak už nestaráme, jak jednají, ale jak myslí. Budou-li totiž správně myslet, budou i správně jednat, proklamuje australský psycholog a manželský poradce Bryan Craig. Samozřejmě, aby děti správně myslely, k tomu je třeba vyvinout úsilí od útlého dětství, ale jednou přijde čas, kdy již nebude třeba dospívajícího člověka usměrňovat, protože bude připraven opustit domov a stát v životě bez podpory rodičů. A pokud tomu tak není, je to vina otce i matky.

Povzbuzující však je, že i kdyby manželé vůbec nevěděli, jak děti vychovávat a neměli by ani žádné znalosti, ani zkušenosti s výchovou, učiní nejlepší rozhodnutí pro zdárný vývin svých dětí tím, že se budou mít rádi. Když totiž jejich děti uvidí, jak citlivě, s úctou a odpovědně se tatínek a maminka chovají k sobě navzájem, nebudou v dospívání tolerovat snižování laťky ve vztahu mezi chlapcem a děvčetem, ale budou toužit po známosti, která bude aspoň tak kvalitní, jako to viděly u svých vzorů doma.

Jaký vzor viděli v našem příběhu synové ve svém otci, izraelském veleknězi, a ve své matce? Ve Starém zákoně se o Élího manželce mlčí, ale je pravděpodobné, že nedokázala nastavit výchovné hranice, podobně jako to nedokázal ani její manžel. Při výchově nestačilo, že synové viděli svého otce, jak jedná ve své profesi správně, podle pravidel, a že si na něj návštěvníci svatyně nestěžovali. Chyběl totiž prováděcí způsob, metody, jak docílit takového jednání i v jejich službě.

Jeden ze způsobů je vytvořit seznam činností a služeb, které jsou potřeba pro chod domácnosti a na nichž se podílejí všichni. Povinnosti rodičů (zajištění stravy, praní, žehlení, topení, nákupy, dovoz...) jsou početnější než povinnosti dětí (ranní vstávání do školy, učení, úkoly, práce v domácnosti...). Na první místo seznamu služeb poskytovaných dítěti je dobré dát to, co by nejcitelněji postrádalo, kdyby byl rodičovský servis přerušen. Může to být třeba přístup na internet nebo používání mobilu. Když potom dětem představíme seznam, vysvětlíme jim, že pokud se v určitý čas nebudou učit do školy nebo neprovedou přidělenou domácí práci, nebudou mít přístup na internet do doby, než si znovu začnou plnit své povinnosti. Takový přehled je zcela praktický, srozumitelný a funkční. Každý člen domácnosti má určené své povinnosti a odpadá dohadování o tom, co kdo udělal nebo neudělal. Jednoduše když jedna strana nesplní určitou povinnost, ani druhá strana nebude poskytovat obvyklý servis. Tak je možné vyhnout se nahodilé, nedůsledné

výchově a spojit řád s projevem láskyplného přijetí. Tak je také možné vyhnout se extrémům, které lze sledovat v mezilidských vztazích i v dějinách národů, a budovat vyváženost mezi spravedlností a milostí. Proto přece přišel ten, který rozdělil čas na dobu *před naším letopočtem a našeho letopočtu*: Představit pravdu i přinést oběť za záchranu lidstva. Vždyť pravé štěstí je výsledkem nesobecké lásky k bližním a život věčný je v tom: „aby poznávali tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista“. (J 17,3)

Aleš Zástěra, DiS, Th.B.

kazatel CASD

Modlitba jako ochranná síť manželství

Úvodní text:

List Efezským 6,18

Jaký je to paradox! Před svatbou jsme si mysleli, že si bereme nejužasnějšího člověka (muže či ženu) na světě, a po svatbě máme pocit, že s ním (s ní) nevydržíme, pokud se úplně nezmění. Nebo aspoň trochu. Připomíná to jeden starý vtíp: žena si myslí, že se muž po svatbě změní. Ale on se nezmění. Muž si myslí, že žena se po svatbě nezmění. Ale ona se změní...

Moc modlících se manželů není určena k tomu, abychom získali kontrolu jeden nad druhým, nedělejme si plané naděje. Ve skutečnosti je to naopak: musíme se vzdát všech mocenských nároků, které v sobě máme. Přiznejme si to upřímně – kdo z nás neměl nikdy pocit, že to ten druhý zrovna nezvládá? Kdyby mu ona neřekla, tak on není schopen si ani vzít kapesník do kapsy, a kdyby on jí neporadil, tak ona nikdy nedojede do cíle. Když žena muži nedůvěřuje, že věci zvládne, je to pro muže těžká rána. V každém muži dřímá srdce rytíře, který chce vybojovat vítěznou bitvu pro svoji krásku! A pokud muž pochybuje o své ženě, rozbíjí v ní touhu být pro něj tou nejlepší a nejkrásnější Královnou jeho srdce. Zkusme si představit, jaký pokoj nás naplní, jestliže se vzdáme odpovědnosti za druhého a necháme to v modlitbě na nebeském Otci.

Často kolem sebe vidíme, že ženy jsou přetíženy, protože přebírají odpovědnost a úkoly, které se po nich nechtějí. „*Kdybych já na to nedohlédla..., nepamatovala..., všechno nezařídila...*“ Ale ve skutečnosti se jedná o nástroj kontroly a moci nad ostatními. Muži pak prožívají frustraci z toho, že jejich role mužů, manželů a otců je vyprázdněná a jsou k nepotřebě.

Manželství a rodina jsou úžasným místem, kde prožíváme ty nejkrásnější okamžiky našich životů, ale také ty nejstrašnější a nejbolestnější. Apoštol Pavel, který vyzývá křesťany v Efezu k pořízení si dobré duchovní výzbroje (Ef 6,11–17), končí svůj seznam výzvou k modlitbám. Nejenom církev, ale i rodina je v akutním ohrožení nadzemskými duchovními mocnostmi zla. Patrně všichni jsme zažili situace, kdy ten druhý ranil naše city, byl hrubý, bezohledný, otravný, lhovostejný. Zažili

jsme situace, které se zaryly do srdce jako trn. A pokaždé, když se rozhodneme za sebe navzájem modlit, zjistíme, že naše rána hnisá, že tam trn stále je. Pak se ani nemůžeme oddat modlitbě tak, jak si to Bůh přeje, pokud se trnu nezbavíme. To je odpouštění, stále znovu a znovu... A zdrojem síly k odpouštění je modlitba.

Cítíme-li se v manželství nešťastní a máme pocit, že cokoli bude lepší než v manželství zůstat, Boží pohled na rozvod říká, že není správný a že ho zarmocuje. Boží cesta stojí za námahu, kterou je třeba vynaložit. Modlitby manželů za sebe navzájem mají pro jejich manželství mnohem větší cenu než modlitby jiných lidí. Radost Marie z Magdaly po vzkříšení byla radostí z obnovení toho, co se zdálo být mrtvé. Radost z toho, když vidíme něco beznadějně mrtvého znovu ožít, je největší radost, jakou můžeme zakusit. Moc, jež vzkřísila Ježíše, je stejná jako moc, která může oživit i naše manželství. Je to jediná moc, která něco takového dokáže. Neobejde se to však bez srdcí hořících pro Pána.

Řeknete si, a co já? Já také potřebuji modlitby? Není to povinnost. Je to příležitost – mějme v tom vnitřní svobodu. O mnoho přichází ten, kdo modlitbu nevykoušel. Při modlitbě nedejme prostor netrpělivosti. Odnaučme se oblíbenou modlitbu, skládající se ze tří slov „Změň ho, Pane. Změň ji, Pane.“ Naučme se vidět věci z Božího pohledu – ne tak, jak je vidíme my. A nejlepším prostředkem ke změně druhého je naše vlastní proměna. Sladkým plodem modlitby pak to, že modlitba, každá modlitba za druhého člověka, rozpouští tvrdost našeho vlastního srdce.

Žena má být svému muži odměnou a on zase jí. Cílem modliteb není donutit druhého, aby dělal, co chceme my, ale uvolnit ho pro Boha, aby mohl dělat to, co chce Bůh.

Petr Adame

kazatel CASD

hlavní koordinátor

Národního týdne manželství

Manželství v síti

Pro oddělení adventistické služby rodinám CASD
vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.
Roztocká 5, 160 00 Praha 6
e-mail: adventorion@adventorion.cz
www.advent-orion.cz

Fotografie na obálce: Franck Barske – Pixabay
Odpovědná redaktorka: Jana Babincová
Grafická úprava: Jan Dobeš
Vytiskla tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice
Praha 2020

ISBN 978-80-7172-610-4

